

Naše Topolčianky

júl, číslo: 1/2024, XXII. ročník, vychádza bezplatne pre obyvateľov Obce Topolčianky

Vážení spoluobčania

Čas neúprosne letí, jarné ročné obdobie sa pomaly prehuplo do letného obdobia, v ktorom si užívame slnečné dni, predĺžené letné večery, detské a študentské prázdniny, či zaslúžené dovolenky. Život a dianie v obci však neutícha ani počas leta.

V mojom pravidelnom príspevku v periodiku Naše Topolčianky Vás chcem v stručnosti poinformovať o pripravovaných kultúrnych podujatiach a plánovaných investičných akciách, ktoré budú prebiehať v najbližších mesiacoch v obci.

Tradičné Kultúrne leto v tomto roku mení svoju doterajšiu štruktúru a to tak, že vystúpenia na nádvorí zámku sa v rámci tohto podujatia uskutočnia len v mesiaci júl. Na augustové víkendy sme pre Vás pripravili letné kino pod hviezdami, ktoré sa v minulom roku stretlo s pozitívnym ohlasom u detí aj dospelých.

Tak ako v minulých rokoch, aj v tomto roku sa uskutoční súťaž vo varení gulášu v areáli štadióna Tatran a mesiac august ukončí

vikendový street food v centre obce.

Dňa 1.9. sa na nádvorí zámku predstaví hudobné teleso Bratislava Hod Serenaders, s ktorým dlhé roky účinkoval vynikajúci umelec Milan Lasica.

Kultúrne leto vyvrcholí tradičným podujatím v centre obce a to vinobraním spolu s folklórnymi slávnosťami.

V rámci investičných akcií prebieha rekonštrukcia „Gondovho domu“, ktorý má obec v dlhodobom nájme od Biskupského úradu Nitra. Po ukončení rekonštrukčných prác bude slúžiť ako národopisné múzeum. Zatiaľ bola zrealizovaná výmena strešnej krytiny a ďalšie stavebné aktivity v rámci kompletnej rekonštrukcie plánujeme zrealizovať z pripravovanej žiadosti z eurofondov formou dotácie cez projekt cezhraničnej spolupráce – Interreg.

Z eurofondovej dotácie z Ministerstva dopravy SR plánujeme realizovať aj modernizáciu DKS a obecného úradu. Nachádzame

sa vo fáze, kedy čakáme na doručenie zmluvy o NFP z vyššie uvedeného ministerstva. Z poskytnutej dotácie bude realizované dokončenie zateplenia obvodových múrov, rekonštrukcia plynovej kotolne, vybudovanie fotovoltaiky, klimatizácia veľkej sály, bleskozvod s celkovými nákladmi viac ako 900 000 eur.

V druhej polovici júla bude realizovaná pokládka nového asfaltového povrchu na Lipovej ulici (od drevoskladu až po Machulinskú ulicu), pokládka nového asfaltového povrchu na Holešovskej ulici (jeden pás cesty, ktorý je v havarijnom stave). Novým asfaltovým povrchom bude vysprávkovaná aj časť ve-

rejného priestranstva na Hostianskej ulici.

V tomto období ukončujeme verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby Rekonštrukcia domu smútku, ktorý taktiež prejde komplexnou stavebnou a interiérovou rekonštrukciou. Jej realizácia bude prebiehať v druhom polroku 2024 a bude financovaná z vlastných zdrojov a z dotácie z Mikroregiónu Trábecko.

Do konca mesiaca august bude podaná žiadosť o poskytnutie dotácie opäť z Mikroregiónu Trábecko vo výške cca 30 000 eur, z ktorej plánujeme zrealizovať rekonštrukciu a modernizáciu detského ihriska v parku.

Juraj Mesko, starosta obce

Púť a pravý pokrok

Letné mesiace sú už klasicky pre Topolčianky časom plným zaujímavých aktivít a pestrých podujatí. Spomedzi nich žiari ako klenot tradičná púť k Panne Márii Škapuliarskej, ktorá uprostred všetkých krásnych letných akcií upriamuje našu pozornosť na krásu krás – na večné „podujatie v nebi“, ktoré chceme tiež dosiahnuť.

Zaiste budeme vo všeobecnosti súhlasiť s tým, že na kurz, podujatie, či výlet sa nestačí len prihlásiť. Treba sa ho aj zúčastniť! V opačnom prípade sa nedá povedať, že sme jeho dobrodružstvo zažili. Podobne sa nesmieme uspokojiť len s tým, že kedysi sme boli krstom „prihlásení“ na cestu do neba. Treba na ňu aj vykročiť. A sú to práve letné púte, ktoré ako kompas pripomínajú nášmu životu správny smer pre takýto krok vpred.

Nielen „krok vpred“, ale „krok vpred tým správnym smerom“ znamená pokrok, progres. V podstate všetci chceme progres. Ak sme však na nesprávnej

ceste, je logické, že pokrok znamená obrátiť sa o stoosemdesiat stupňov a vrátiť sa na správnu cestu. V takom prípade platí, že človek, ktorý sa vráti ako prvý, je v skutočnosti ten najprogresívnejší. Svätý Tomáš Akvinský vysvetľuje: „Lepšie je krívať po ceste, ako kráčať veľkými krokmi mimo cesty. Lebo ten, kto kríva po ceste, aj keď slabšie napreduje, bližšie sa k cieľu. Kto však kráča mimo cesty, čím rýchlejšie beží, tým viac sa vzdaluje od cieľa.“ Dni mariánskych púti v Topolčiankach sú takýmto nasmerovaním pre našu dušu, aby nás rozptýlenia nevádzali z cesty.

Znamená to vari, že okrem náboženských podujatí sú všetky ostatné nepriaznivé? Vôbec nie! Pán Boh nám dal nielen dušu, ale i telo. A preto je veľmi dôležité, aby sme sa vedeli správne zabaviť, oddýchnuť si a potešiť sa – či už z dobrého obedu alebo folklórneho vystúpenia... Ak by sme sa však upriamovali výlučne len na telo a jeho potreby, bol by to rovnako pomýlený prístup, ako

keby niekto žiadal starať sa len o dušu a telo zanedbával. Inými slovami: starostlivosť o napredovanie (pokrok) do neba pre našu dušu nemusí automaticky znamenať brzdu pre rozvoj pokroku vo svete. Práve naopak. Pozrime!

Írsky logik a spisovateľ C. S. Lewis udáva takýto príklad: „Predstavte si človeka, čo nevie vôbec nič o soli. Dáte mu ochutnať štipku a pocíti konkrétnu, silnú, ostrú chuť. Potom mu povie, že vo vašej krajine ľudia pridávajú soľ do všetkých jedál. Asi nebudete prekvapení, keď odvetí: 'Potom asi všetky vaše jedlá chutia rovnako, lebo chuť tejto veci, čo ste mi dali, je taká silná, že prebije chuť všetkého ostatného.' Vy i ja však vieme, že skutočný účinok soli je

práve opačný. Takže namiesto toho, aby soľ zabila chuť vajec, mäsa a kapusty ju práveže zvýrazní. Svoju chuť naplno neprejaví, kým nepridáte trochu soli. Chuť ľudskej osobnosti však nezabijete tým, že pridáte priveľa Krista.“

V tomto duchu srdečne pozývame všetkých občanov dobrej vôle, aby pridal do svojho letného programu aj účasť na mariánskej púti. Zároveň vítame všetkých pútnikov, ktorí sa do našej farnosti chystajú i z iných oblastí. A v neposlednom rade vítame všetkých tých, ktorí do našej obce prídu pookriať i na kultúrne podujatia.

So srdečným a katolíckym pozdravom kňazi farnosti Topolčianky

Z histórie našej farnosti a pútnického miesta

Na konci roka 2023 vyšla knižne publikácia „Dejiny farnosti a pútnického miesta Topoľčianky“ od autorov Ing. Ivana Lukáča a Ing. Vladimíra Lukotku. Zaujalo nás množstvo informácií z histórie našej obce. Preto sme autorom položili niekoľko otázok.

Čo vás ako autorov motivovalo vydať túto publikáciu?

Ako to vysvetľujeme v úvode knihy, s cirkevnými dejinami sme sa stretávali už pri písaní našej predchádzajúcej publikácie o dejinách šľachtických rodov, ktorá vyšla v roku 2020. Keďže ďalšie dôležité informácie sa ešte nachádzali v kanonických vizitáciách, či iných dokumentoch, ukázala sa potreba na jednom mieste zhrnúť dostupné poznatky o našej cirkevnej histórii. Storočia po sebe zanechali bohaté písomné, obrazové, stavebné svedectvá. Naším cieľom bolo sprostredkovať súčasníkom tieto dobové správy – teda nechať prehovoriť predovšetkým autentické pramene, informácie prípadne vysvetliť a usporiadať.

Dejiny Topoľčianok popri šľachtických rodoch a obyvateľoch tvorili aj kňazi. Či už to boli kňazi rodáci z obce, alebo správcovia farnosti. Ako sa zapísali do našich dejín?

Kniha obsahuje aj schématickus farárov, údaje o kňazoch-rodákoch, tiež zoznam kaplánov – tých iba do roku 1950. Snažili sme sa vyhnúť hodnoteniu významnosti jednotlivých farárov, keďže ich pôsobenie nie je iba o viditeľných zásluhách, je tam presah do duchovných sfér. Naozaj nevieme, čo ktorý kňaz vymodlil, koľkých zachránil pred záhubou ... Vieme však jednotlivé historické zásluhy priradiť ku konkrétnym kňazom a o tom, myslíme, podávame čitateľom objektívne informácie. Za mimoriadne hodnotnú však pokladáme detailnú správu z roku 1779 o vtedajšom farárovi Gregorovi Schmidovi. V jeho prípade, na základe tejto nestrannej vizitáčnej správy a vzhľadom na to, o čo sa zaslúžil, sme v knihe naozaj použili slová „vynikajúci kňaz“.

V tejto publikácii sú viaceré zmienky o sakrálnych alebo verejných objektoch súvisiacich s farnosťou. Chceli ste čitateľov prekvapiť, koľko ich je v našom okolí?

Aj my sme boli prekvapení počtom menšej sakrálnej architektúry. Už len to množstvo prícestných krížov, štýlová kalvária... Alebo také sakrálné stavby v dnešnom parku – aj so zámocnou kaplnkou v počte 4 (okrem

toho socha sv. Jána Nepomuckého, Grotta a kaplnka sv. Vendelína). Kde inde na Slovensku sú vo verejnom parku tak krásne a početné miesta na modlitbu?

Mariánska škapuliarska úcta je hlbokým duchovným a významným historickým fenoménom. Čo nám o založení miestneho škapuliarskeho bratstva hovoria dobové pramene?

Historické pramene aj súčasné vnímanie škapuliarskej tradície sa zhodujú v tom, že išlo o iniciatívu zbožnej grófký Alžbety Rákocziovej. Taktiež, že založenie bratstva a konanie pútí bolo povolené pápežom Inocentom XI. vo forme pápežského breve (niekedy) v roku 1686, vrátane udelenia odpustkov. Aj keď sa nám toto brevo do dnešnej doby nedochovalo (resp. nevieme, či sa

predsa len niekde nenachádza), našťastie máme o jeho existencii autentické dobové správy. Takisto je známe, že púte sa konali do zámockej kaplnky, ktorá bola až do zač. 20. stor. hlavným cieľom pútnikov. Postupne sa ťažisko pútí vzhľadom na dobové reálie prenieslo do okolia kostola.

Prišli ste aj k nejakým novým zisteniam?

Áno, k viacerým. Napríklad, že bratstvo bolo síce založené a ustanovené vtedajším ostrihomským arcibiskupom Jurajom Széchenyim, ale toto založenie sa neuskutočnilo osobne – to by bolo aj mimo bežnej praxe – ale arcibiskupovým súhlasom uvedeným na pápežskom breve. Vizitácia z roku 1779 aj datuje tento súhlas arcibiskupa – 16. jún 1686. Aj keď dátum 16. jún môže vyvo-

lať otázku, či sa vizitátor nepomýlil – či to nemalo byť správne 16. júla 1686 – teda na sviatok Panny Márie Karmelskej, tu je nutné povedať, že takýto dátum by sám o sebe nemal nijaký praktický význam, iba symbolický. Kým sa neobjavia iné informácie, môžeme 16. jún 1686 ako dátum kánonického založenia bratstva pokladať za hodnoverný.

Ani prvá púť bratstva nebola 16. júla 1686 ?

„Určite nebola, okrem iného aj preto, že výročná púť sa mohla konať 16. júla iba vtedy, keď tento sviatok pripadol na nedeľu.“ V ostatných prípadoch sa púť minimálne do konca 19. stor. konávala „proxima dominica“ t.j. najbližšiu, čiže nasledujúcu nedeľu po sviatku Panny Márie Karmelskej, (pokračovanie na strane 7.)

„S Ježišovou matkou Máriou“

Rímskokatolícky farský úrad v Topoľčiankach

Vás pozýva na tohoročnú

338. Škapuliarsku púť

v dňoch 10. - 14. júla 2024

PROGRAM

TRÍDUUM PRED PŮŤOU

STREDA 10. júla 2024
18.00 sv. omša – celebruje vdp. fr. Samuel Peter Lovás OP, dominikán

ŠTVRTOK 11. júla 2024
18.00 sv. omša – celebruje vdp. Andrej Mária Čaja, zo združenia Dielo Ježiša Velkňaza - Rodina Panny Márie

PIATOK 12. júla 2024
18.00 sv. omša – celebruje vdp. Viliam Zemančík, farár Nová Ves nad Žitavou

HLAVNÁ PŮŤ – SOBOTA 13. júla 2024
Zámocná kaplnka bude v sobotu prístupná pre veriacich v čase o 12:30, 13:30 a 14:30.

Od 15.00 hod. – Sviatosť zmierenia

15.00 - sv. omša za nové kňazské a duchovné povolania
16.30 - Krížová cesta pre maďarských pútnikov
17.30 - prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)
17.30 - Loretánske litánie v maďarskom jazyku (v kostole)
18.00 - Krížová cesta pre slovenských pútnikov
18.00 - sv. omša pre maďarských pútnikov (v kostole)
19.00 - prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)
20.00 - Pontifikálna sv. omša na Kalvárii
Hlavný celebrant: J.Ex. Mons. Viliam Judák, nitriansky biskup
Po sv. omši: Procesia, litánie a slávnostné eucharistické požehnanie z balkóna zámku

NEDEĽA 14. júla 2024

7.00 - sv. omša pre slovenských pútnikov (v kostole)
8.30 - sv. omša pre maďarských pútnikov (v kostole)
9.30 - prijatie do Škapuliara (pri kríži pod lipou)
10.30 - Pontifikálna sv. omša na Kalvárii
Hlavný celebrant: J.Ex. Mons. Peter Beňo, nitriansky pomocný biskup
Po sv. omši obrad zasvätenia sa dievčat P. M. Karmelskej na Kalvárii
16.00 - hodinky ku Škapuliarskej Panne Márii (v kostole)

Všetkých pútnikov s radosťou pozývame uctiť si našu nebeskú Matku!
RKFú Topoľčianky

Prezidentka Zuzana Čaputová v Topolčiankach

autor fotografie LK studio

17. apríla 2024 navštívila Topolčianky prezidentka SR Zuzana Čaputová. Pretože nechcela, aby ju auto zaviezlo parkovým chodníkom pred hlavný vchod v priečelí zámku, vystúpila už pri vchode do parku. Tam ju privítal starosta Topolčianok Juraj Mesko a vedúca Zámku Topolčianky Katarína Prolátová.

Pešo, obdivujúc impozantné klasicistické priečelie zámku, prešli aj s doprovodom hlavným vchodom do reprezentačných priestorov, kde si vypočuli stručnú históriu kaštieľa. V bývalej pracovni prvého česko-slovenského prezidenta T.G. Masaryka ich čakal autor tohto článku, ktorý ako učiteľ dejepisu sa celý život venoval informáciám o pobyte T.G. Masaryka v Topolčiankach. Spolu s ním tam bola aj jeho pokračovateľka Ing. Eva Ondrejková, bývalá žiačka ZŠ Topolčianky a ďalší členovia

novovzniknutého OZ (Občianskeho združenia) Letné sídlo. Pomocou autentických fotografií a vystavených dokumentov informovali pani prezidentku o pobyte T.G. Masaryka v Topolčiankach a v okolí. Pani prezidentka si to so záujmom vypočula, na niektoré jej otázky bolo zodpovedané a v závere poďakovala prítomným.

Zámok Topolčianky, hlavne jej sprievodcovská služba, vykonáva záslužnú prácu, keď pri prehliadke návštevníkom pripomenú letný pobyt T.G. Masaryka v kaštieli, ukážu im nielen jeho pracovňu, ale aj jeho apartmán ako aj apartmán jeho dcéry Alice.

Zámok v Topolčiankach je podľa slov prezidentky Zuzany Čaputovej jedným zo symbolov našej štátnosti. „Je mi ľúto, že nie je k dispozícii na rôzne štátne návštevy, podobne ako sú v Českej republike Lány“, skonštatovala. Zároveň ocenila, že zámok je otvorený verejnosti.

Pani prezidentka navštívila aj ďalší skvost Topolčianok, ale aj Slovenska, Národný žrebčín Topolčianky. Zásluhou dlhoročného riaditeľa a vynikajúceho odborníka Ing. Michala Horného, PhD, je to žrebčín európskeho, ba až svetového významu. On privítal už všetkých doterajších prezidentov SR a privítal aj pani prezidentku. Po krátkej prednáške a prehliadke chovu koní v známej historickej Jazdiarni nasledovali ukážky výcviku koní. Pani prezidentka si pozrela aj kočiar, ktorý používal T.G. Masaryk pri pobyte v Topolčiankach, dokonca si do neho aj sadla.

Aj meno prezidentky Zuzany Čaputovej spolu s dátumom návštevy Topolčianok bude zapísané na mramorovej tabuli v Múzeu Národného žrebčína, kde sú uvedené mená všetkých prezidentov bývalej ČSR a SR od roku 1918 po súčasnosť.

Sme radi, že napriek ťažkému funkčnému obdobiu, ako bola svetová pandémia Covidu, energetická kríza, vojna na Ukrajine a domáce vnútropolitické problémy spojené s predčasnými voľbami, si pani prezidentka našla čas na návštevu Topolčianok. Poďakovanie patrí aj pánovi starostovi Jurajovi Meskovi, ktorý sa po celý čas venoval vzácnjej návšteve.

PaedDr. Ondrej Valach

Kultúrne leto

TOPOLČIANKY

7. JÚL - 7. SEPTEMBER 2024

Koncerty na nádvorí zámku

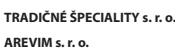
(v prípade nepriaznivého počasia v DKS)

7. júl 17.00 hod.	KAPELA HUNCÚTI otvorenie KULTÚRNEHO LETA pestrý repertoár skladieb mnohých žánrov	2. august 20.30 hod.	LETNÉ KINO POD HVIEZDAMI centrum obce, film podľa aktuálnej ponuky
14. júl 17.00 hod.	DYCHOVÁ HUDBA BOJNICKÁ KAPELA ľudové piesne, tanečná a populárna hudba	10. august 12.00 hod.	SÚŤAŽ VO VARENÍ GULÁŠU štadión TJ Tatran
21. júl 17.00 hod.	HUDOBNÁ SKUPINA ARMIN ľudové piesne, repete, 80. roky, súčasnosť	16. august 20.30 hod.	LETNÉ KINO POD HVIEZDAMI centrum obce, film podľa aktuálnej ponuky
28. júl 17.00 hod.	FSK TOPOLNICA, OH PODHRUŠOVAN folklórna skupina a dychová hudba, Topolčianky	24.-25. august	STREET FOOD NA NÁMESTÍ centrum obce, festival pouličného jedla, kultúrny program
		1. september 17.00 hod.	BRATISLAVA HOT SERENADERS koncert na nádvorí zámku
		7. september 14.00 hod.	FOLKLÓRNE SLÁVNOSTI V TOPOLČIANKACH centrum obce

Národopisné múzeum v Topolčiankach bude otvorené 7., 14., 21., 28. júla v čase od 15.00 do 17.00 hod. a 7.9. sobota, od 14.00 - do 18.00

Účastníkov kultúrneho leta informujeme o tom, že z každého koncertu budú vyhotovené fotografie, ktoré budú uverejnené vo fotogalérii na oficiálnej internetovej stránke Obce Topolčianky www.topolcianky.sk

Podujatie podporili:

Kurikulárna reforma od septembra v našej škole

Deti žijú v súčasnosti v odlišnom svete, ako sme žili my, naši rodičia a iné generácie pred nami. Majú iné skúsenosti, iné podnety a stoja pred nimi iné príležitosti a výzvy. Väčšina z nich má virtuálny prístup k celému svetu, vďaka čomu môžu poznávať ďaleko viac ako generácie detí pred nimi. V množstve informácií a dezinformácií však môžu ľahko zablúdiť, digitálny svet ich môže pohltiť. Preto dnes musíme rozmýšľať o príprave našich detí na budúcnosť inak.

V tomto duchu všetci cítíme aj potrebu zmeny vo vyučovaní, preto sme privítali novú kurikulárnu reformu s nadšením. V školskom roku 2023/2024 sa učí v prvom ročníku podľa nového štátneho vzdelávacieho programu s podporou štátu 39 škôl.

V novom školskom roku 2024/2025 sa začne po novom učiť ďalších minimálne 400 základných škôl, medzi nimi aj naša ZŠ a spádová ZŠ Hostie. 33 žiakov prvého ročníka /podľa zápisu/ sa od septembra 2024 stane súčasťou nového kurikula, ktoré bude usporiadané do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich

vzdelávacích cyklov. Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník / tvoria 1. stupeň/ a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník /2. stupeň/.

Od školského roku 2026/2027 bude reforma povinná pre všetky základné školy na Slovensku.

Zmena v novej reforme sa nebude až tak týkať obsahu vzdelávania, ale hlavne foriem a metód vo vyučovaní. Cieľom je zlepšenie gramotností a zručností žiakov potrebných pre 21. storočie a hlavne šťastné dieťa, ktoré chodí s radosťou do školy, bez strachu z neúspechu. Nový vzdelávací program kladie dôraz na podporu kritického myslenia, digitálnych a mäkkých zručností žiakov, treba im poskytnúť vzdelávanie, ktoré budú vedieť pretaviť do zručností v reálnom živote. Po novom budú môcť učitelia prispôbiť tempo pri vyučovaní tak, aby zodpovedalo potenciálu detí. Zároveň majú učitelia aj školy možnosť pružnejšie organizovať vzdelávanie. Hodiny nemusia trvať 45 minút – môžu trvať 90 minút. Využívať sa odporúča blokovo, tandemovo vyučovanie a rozmanité vzdelávacie formy či metódy prá-

ce – napríklad aktívne učenie sa, experimentovanie, objavovanie, diskusie medzi žiakmi a žiačkami.

Keďže môžeme aj my priamo prispieť k realizácii a forme kurikulárnej reformy, radi sme sa zapojili do výzvy začať o jeden školský rok skôr. Cítili sme potrebu byť súčasťou veľkého procesu ako plnoorganizovaná a zároveň spádová škola

pre obec Hostie. Veríme, že dokážeme pomôcť pri formovaní nového kurikula, pomôcť pri implementovaní a overovaní nového obsahu vzdelávania a nielen kritizovať, čo všetko je zlé. Skrátka hľadať spôsoby, ako sa dá pomôcť našim deťom, namiesto ako hľadať dôvody, prečo sa zmena uskutočniť nedá.

(pokračovanie na strane 9)

Rok u nás v škôlke

Materská škola spája materskú starostlivosť a ochranu s riadenou výchovou a vzdelávaním detí v inštitúcii. Naše deti nadobúdajú nové príležitosti na sebazdokonaľovanie v rôznych, doposiaľ neznámych oblastiach. Usilujeme sa usporiadať denné činnosti tak, aby sa stal život detí v našej škôlke radosťou, zaujímavý a príťažlivý.

Úvod školského roka patril adaptácii nových kamarátov. V októbri pri príležitosti Mesiaca úcty k starším zavítali medzi nás naši prví hostia, starí rodičia našich detí. Vyjadrili sme im úctu a potešili spleťou piesní, básní, tancov a s láskou vyrobenými darčekom. Farebná jeseň v našej školskej záhrade je vždy čarovná. Tešili sme sa na tradičnú opekačku, kedy sme sa stretli celá škôlkarska rodinka. Počas jesene sme naše aktivity zamerali na spoznávanie ovocia a zeleniny. Navštívili sme aj miestnu výstavu našich záhradkárov, ktorú sme obohatili výtvarnými prácami i kultúrnym programom. Tiež sme vyrábali šarkany, gaštankov a nezabudli sme pripraviť ježkom domček z lístia. V zime sme sa starali o vtáčiky, ktoré sme krmili a pozorovali. Cez vianočné obdobie sme spoznávali tradície. Tvorili sme v dielničkách a potešili rodičov besiedkami. V materskej škole sme privítali rôzne divadielka, hudobné programy, sférické kino. „Lili Lentilka“ nás zabávala na karnevale. Jarný lúčik zaviedol deti do tajov kníh, príbehov a básní. Deti sa prezentovali v prednese poézie a prózy. Získali sme grant

z projektu „Čítame pre radosť“ v hodnote 750 € na novú knižnicu pre deti. Sme aktívni aj v realizácii environmentálnych projektov, v rámci ktorých sme zaradení medzi „Zelené školy“. Užitočné skúsenosti deti získavajú v realizovaní projektu „KlimaTYzuj sa“.

So Slovenskou agentúrou životného prostredia sa aktuálne zapájame do rôznych výziev. V rámci témy „Dotyk s prírodou“ si deti zasadili cibulku, o ktorú sa starali. Spoznávali podmienky rastu, polievali ju. Mali veľkú radosť, keď narástla a mohli si na nej pochutiť. Takéto zážitkové aktivity im dlho ostávajú v pamäti a tvoria základ environmentálneho povedomia. V apríli sme si pripomenuli „Deň Zeme“, „Deň vody“ a „Mesiac lesov“. Zúčastnili sme sa aj na veľmi zaujímavom Lesníckom dni, ktorý zorganizoval v našom parku Lesný závod Tribeč. Tešíme sa z novej environmentálnej učebne, ktorá vyrástla na školskom dvore. Aj tento rok sme si pripomenuli Deň matiek. Mamičky sme potešili pekným kultúrnym programom a darčekom. Týždeň detskej radosti pri príležitosti Medzinárodného dňa detí bol opäť pútavý a veselý. Deti hľadali poklad, mali bublinkovú šou, prišiel aj kúzelník. Na konci školského roka sme sa rozlúčili s budúimi prvákmi, ktorí s nami prežili roky príprav na veľkú školu. Prajeme 17 školákom veľa úspechov. V septembri sa tešíme na nových škôlkarov a nové dobrodružstvá.

Kolektív MŠ
na Ulici SNP v Topoľčiankach

Zo života hornej škôlky

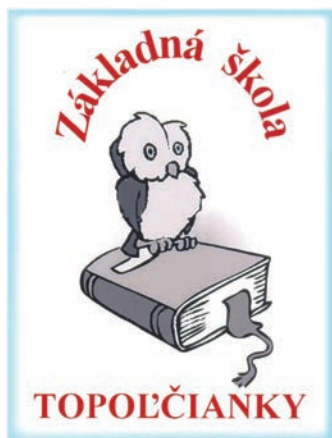

Hovorí sa, že pri dobrej zábave a v dobrej spoločnosti čas rýchlo letí. V našej MŠ to naozaj platí. V marci sme navštívili obecnú knižnicu a so záujmom počúvali rozprávania tety knihovníčky Andrejky o fungovaní knižnice. Prvý jarný deň sme privítali vynášaním Moreny a za hlasného spevu ju hodili do vody blízkeho potoka. Rýchlosť nôžok sme otestovali v Behu oslobodenia Topoľčianok. Začiatkom apríla navštívili predškolači svoju budúcu alma mater v našej obci. V knižnici sme vystúpili s prednesom básní na podujatí „Jarný lúčik“. V MŠ nás pobavilo potulné divadlo NAtRaKY s predstavením „Ako namaľovať dúhu“, v parku zas prezentácie lesných pedagógov a veľa zaujímavostí o lese. Navštívili sme aj hasičskú zbrojnicu a zoznámili sa s prácou

hasičov. Koniec apríla už tradične patrilo stavaniu mája a majálesu na dvore MŠ. Máj sme trávili tvorením darčiekov. Jedným z nich bolo aj vystúpenie v DKS Topoľčianky pre mamičky. Tvorili sme aj na výtvarnú súťaž „Park očami detí“, v ktorej sme získali diplom a vecnú cenu na podujatí „Ranžirung 2024“. Jún vždy víťame „Týždňom detskej radosti“. Týždeň bol pestrý na aktivity: zmerali sme si sily na olympiáde, našli poklad, obdivovali sme polovnické trofeje, zatancovali si v maskách a objavovali tajomstvá vesmíru. Nezabudnutelnú bodku na konci júna zanecháva tradičná Rozlúčka s predškolačkami a Indiánsky večer. A kto už klope na dvere? No predsa prázdniny!!

Mgr. M. Korčaníková,
MŠ, Cintorínska 35, Topoľčianky

70 rokov základnej školy

nie zostalo dvojzmenné. Ročníky 6.- 8. (11 tried v novostavbe školy) + 2 kurzy sa vyučovali doobeda, pretože ich navštevovali prevažne žiaci z okolitých dedín a ročníky 1.- 5. (6 tried v starej budove hornej školy) poobede. Do obvodu školy Topoľčianky patrili obce Skýcov, Hostie, Obyce, Machuliniec, Žikava a Lovce s počtom žiakov 439 plus dva kurzy 48 žiakov.

Každé jubileum je príležitosťou nielen na oslavy, ale i na spomínanie a hodnotenie. V prípade 70. výročia našej školy budú spomínať nielen tisíce absolventov školy a ich rodičov, ale i stovky pedagógov, desiatky nepedagogických zamestnancov a priateľov školy. Počas uplynulých 70 rokov sa udialo niekoľko významných spoločensko-politických zmien v našom štáte, ktoré ovplyvnili chod a existenciu školy. Naše spomienky súvisia s dobou, v ktorej sme študovali, či pracovali.

Nahliadnime stručne do histórie a pripomeňme si niekoľko dôležitých medzníkov v živote tejto jubilančanky – Základnej školy Topoľčianky.

Školská reforma z roku 1953 skrátila povinnú školskú dochádzku na 8 rokov. Okrem toho sa zlúčili národné a stredné školy a vznikli osemročné školy s ročníkmi 1.- 8. A práve táto reorganizácia začína písať aj históriu novostavby budovy Základnej školy na Školskej, neskôr Litoměřickej ulici v septembri 1953, kedy vzniká Osemročná stredná škola v Topoľčiankach.

Vybudovanie novej školy sa ukázalo ako nevyhnutné, pretože priestory, v ktorých sa dovtedy vyučovalo, boli nedostatočné. Toho času sa vyučovalo v 4 budovách:

- 2 triedy – Horná škola, dnes Apartmány STARÁ ŠKOLA Topoľčianky;
- 2 triedy – Dolná škola, dnešná materská škola pri kostole;
- 3 triedy – Hradná stráž, dnes Hotel HRADNÁ STRÁŽ;
- 2 triedy – stará krčma „U Ferusa“, bývalá predajňa Jednoty na hornom konci.

Ešte pred samotnou výstavbou nastali medzi občanmi spory o pozemok, kde by mohla nová budova školy stáť. Združenie rodičov zaslalo žiadosť na školské orgány na stavbu novej školy. No konkrétnych výsledkov sa nedočkalo. Až po príchode prezidenta Klementa Gottwalda do Topoľčianok sa lady pohli a vedenie obce dostalo záruku, že stavba Osemročnej strednej školy v Topoľčiankach sa zrealizuje.

Otvorením novej budovy vznikli nové priestory, no vyučova-

Najviac žiakov bolo v 6. B - 48 žiakov. Riaditeľkou školy bola Adela Beličinová, zástupcom riaditeľa Juraj Komárovský st., pedagogický zbor tvorilo 26 učiteľov. V jesenných a jarných mesiacoch sa na školskom dvore konali rozcvičky a vyučovanie začínalo desaťminútovkami. Boli zavedené žiacke knižky a rodičia ich kontrolovali raz týždenne. Každá trieda mala svoj výbor, predsedovia výborov podávali každý deň hlásenie zástupcovi školy o priebehu dňa v triede. V škole bol nainštalovaný školský rozhlas, pomocou ktorého dávalo riaditeľstvo pokyny k práci učiteľom a žiakom. Počas roka žiaci zbierali neplatné mince z dôvodu neočakávanej meny peňazí v Československu v roku 1953.

V základných školách bola v školskom roku 1960/61 zavedená povinná deväťročná školská dochádzka. V čase tejto reorganizácie sa premenovali školy na základné deväťročné a teda aj názov našej bol ZDŠ Topoľčianky. V tomto školskom roku žiaci prvýkrát v histórii školstva dostali učebnice a školské pomôcky zdarma.

V školskom roku 1963/64 už žiaci z Machuliniec začali navštevovať školu v Žitavanoch a žiaci zo Skýcova v Skýcove. Obyčejní žiaci navštevovali školu v mieste svojho bydliska. Napriek tejto skutočnosti vyučovanie zostávalo dvojzmenné, lebo do odvodu patrili naďalej žiaci z Hostia, Žikavy a Lovca.

Školským zákonom č.29/1983 Zb. bola zavedená 10-ročná povinná školská dochádzka. To viedlo k zrušeniu ZDŠ a miesto nej vznikla Základná škola Topoľčianky s ročníkmi 1.- 8. Od roku 1990 sú základné školy opäť deväťročné.

V školskom roku 1985/86 sa na základe schválených plánov začalo s prístavbou školskej jedálne, kotolne a piatich tried. Vybudovaním prístavby sa sledovalo zlepšenie podmienok pre stravovanie žiakov a odstránenie dvojzmennosti vyučovania, prestávala sa aj riaditeľňa a zborovňa. Dňa 1. septembra 1988 sa začalo vyučovať v nových triedach prístavby, prevádzka stravovacieho zariadenia –jedálne sa spustila v mesiaci október. Dnes je to už 35 rokov od zatvorenia budovy

autor fotografie: BEST FOTO

„Hradnej stráže“, ktorá slúžila školstvu.

Od 1. 5. 2002 sme školou s pravnou subjektivitou. V právnych vzťahoch vystupuje škola vo vlastnom mene a má zodpovednosť vyplývajúcu z týchto vzťahov. Zriaďovateľom je Obec Topoľčianky.

V školskom roku 2005/2006 stúpol počet žiakov na 1. stupni v dôsledku vyradenia malotriednej školy zo siete škôl v Žikave, a tým došlo k zániku tejto školy v obci. Škola v Lovciach bola vyradená zo siete škôl v roku 2014.

Priestorové a materiálno-technické podmienky školy sa výrazne zlepšili začiatkom 21. storočia po rekonštrukcii a modernizácii školy z eurofondov v roku 2009.

Rekonštrukcia sa týkala najmä výmeny starých okien, vonkajších dverí, strechy prístavby, rovnako zateplenia, úplnej obnovy fasády, výmeny vykurovacích telies v kotolni a rozvodov ústredného kúrenia.

Na začiatku školského roka 2014/2015 sa začala písať novodobá moderná história základného školstva v Topoľčiankach pod jednou strechou. Storočná budova na Cintorínskej ulici splnila po 112 rokoch svoju úlohu a skončila svoju prevádzku školským rokom 2013/2014. 28. februára 2014 začala výstavba novostavby na Litoměřickej ulici. Od septembra 2014 pribudla k starej šesťdesiatjednoročnej budove nová prístavba pre

žiacov prvého stupňa. Prístavba zaberá takmer 600 m² zastavanej plochy, v rámci ktorej sa vybudovali 4 triedy pre žiakov 1. a 2. ročníka, šatne, kabinet, zborovňa, WC, technická miestnosť pre vykurovanie objektu. Výstavbou nového pavilónu sa dosiahlo vzdelávanie žiakov 1. až 9. ročníka po prvýkrát v histórii školstva v Topoľčiankach pod jednou strechou, v ktorom majú zabezpečené kvalitné podmienky pre vyučovaciu proces, mimoškolské a športové aktivity.

V súčasnosti naša škola nezaostáva ani nestagnuje, naopak – napreduje. Vytvára a organizuje množstvo akcií, podujatí, aktivít a súťaží, kde môžu žiaci uplatniť svoj talent a schopnosti. Svojimi úspechmi dokazujú škole, že jej snaha niečo ich naučiť, nebola zbytočná. Každá škola má žiakov lepších i horších. Samozrejme, že naša nie je výnimkou. Škole sa bezpochyby podarilo vyriešiť množstvo problémov, no nie je to nič v porovnaní s tým, koľko nádherných zážitkov nazbierala za tie roky, čo tu stojí.

Prajeme našej škole, nech sa jej naďalej darí! Nech v duchu svojich tradícií a kultúry kráča k ďalším úspechom! Nech jej bránu opúšťajú rozumní, cieľavedomí a dobrí ľudia! Nech atmosféra istoty, slobody a zmysluplných aktivít sprevádza celú jej ďalšiu existenciu!

Mgr. Jozef Barát, riaditeľ ZŠ

autor fotografie: BEST FOTO

100 rokov MS SČK v Topoľčiankach

MS SČK v Topoľčiankach usporiadal dňa 26. mája 2024 Hodnotiacu schôdzku spolku. Takéto schôdzky sa konávajú pravidelne každý rok, ale tentokrát sa stretnutie nieslo v oveľa slávnostnejšom duchu. MS si v roku 2024 totiž pripomína 100 rokov od svojho založenia. A to je dôvod na zamyslenie sa, bilancovanie, spomínanie a poďakovanie...

Dejiny Červeného kríža sa v našej obci začali písať v máji 1924, kedy základňu tvorilo 73 členov. Propagátorom červeno-krížskych myšlienok bol MUDr. Jozef Kaiser a vtedajší učiteľský zbor. Tajomníkom bol Jozef Podolík. Za sto rokov svojej existencie sa v organizácii vystriedalo mnoho členov, ktorí ochotne, nezištne, obetavo a vo svojom voľnom čase pracovali a pomáhali tam, kde to bolo najviac potrebné.

Dnes má organizácia 355 členov a k jej prvoradým úlohám patrí organizovanie hromadných bezpríspevkových odberov krvi. Každoročne náš spolok organizuje dve takéto hromadné podujatia – v apríli Starostovskú kvapku krvi a v auguste Prázdňinovú kvapku krvi. Sme radi, že sa nám darí obidva odbery uskutočniť a naši darcovia nikdy nesklamú a prídu v hojnom počte. Miestny spolok každoročne oceňuje

svojich darcov, ktorí bezplatne darovali svoju krv niekoľkonásobne a stali sa držiteľmi Plakety Dr. Jána Janského a aj tentokrát sme ocenili 10 darcov. Našich dobrovoľníkov z radov zdravotných pracovníkov môžete stretnúť pri mnohých športových, kultúrno-spoločenských alebo cirkevných podujatiach, kde zabezpečujú vo svojom voľnom čase zdravotný dozor. Popri týchto akciách pravidelne každý rok v mesiaci október zabezpečujeme v spolupráci s obchodným reťazcom Kaufland celoslovenskú akciu – zbierku Pomáhame potravinami – výťažok z celodennej zbierky – trvanlivé potraviny sú vždy distribuované do domácností sociálne slabších rodín, osamelým seniorom, mnohohodetným rodinám – tam, kde to ľuďom aspoň čiastočne pomôže zvládnuť nedobrá situáciu.

Pri príležitosti 100. výročia od založenia Červeného kríža v Topoľčiankach sa konala v nedeľu po pracovnej časti zasadnutia milá spomienka, kde boli prítomným členom, zdravotným pracovníkom, desiatkárom a hosťom udelené ďakovné listy a spomienkové darčeky za ich dobrovoľnícku činnosť a spoluprácu. V slávnostných príhovoroch sa prítomným prihovorel starosta obce p. Juraj Mesko a dlhoroč-

ná predsedníčka ÚZS SČK Nitra p. Edita Spišiaková, ktorí vyzdvihli dlhoročnú obetavú prácu členov, ich ochotu a aktivitu pri zabezpečovaní jednotlivých podujatí v obci a v okolí. Po videoprezentácii a kultúrnom programe boli hostia pozvaní do „zdravých kútikov“, kde si mohli pochutnať na čerstvo pripravených smoothie nápojoch a mohli absolvovať

niektoré merania ohľadom ich zdravotného stavu. Na záver sa konala slávnostná recepcia, na ktorú boli všetci prítomní srdečne pozvaní.

Ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli počas dlhoročnej pôsobnosti MS SČK v Topoľčiankach alebo podporujú jeho činnosť.

Mgr. Eva Chrapková

XV. ročník medzinárodnej fotografickej výstavy v Topoľčiankach

Náš fotoklub aj v tomto roku začiatkom mája usporiadal v Dome kultúry a služieb v Topoľčiankach v spolupráci s obcou Topoľčianky a Krajským osvetovým strediskom v Nitre už XV. ročník medzinárodnej fotografickej výstavy. Okrem členov FoTOP FOTOKLUBU Topoľčianky Miroslava Borkoviča, Miloša Brandta, Pavla Čepčeka, Alice Barutiakovej, Milana Poláka, Sofie Gašparíkovej, Moniky Gduľovej, Šimona Ivanoviča, Pavla Kováča, Miroslavy Kurkinovej, Miroslavy Levickej, Miroslava Miháliku, Táni Orolínovej, Jozefa Pažitného, Ondreja Sládeka a Juraja Valkoviča u nás tentokrát vystavovali Róbert Vancišin pôsobiaci v Nórsku a Verdon Tomajko žijúci v USA. Výstavu otvoril starosta obce Topoľčianky Juraj Mesko. K účastníkom vernisáže sa prihovorela aj riaditeľka Krajského osvetového strediska v Nitre Mgr. D. Gundová, ktorá zároveň odovzdala nášmu fotoklubu ďakovný list za dlhoročnú umeleckú prezentáciu fotografického umenia. Vernisáže sa osobne zúčastnil

Riaditeľka KOS v Nitre odovzdala na vernisáži predsedovi FoTOP Fotoklubu ďakovný list

a účastníkom vernisáže pozdravil hosťujúci fotograf R. Vancišin. „Zafungovalo“ aj počítačové pripojenie, podarilo sa nám sprostredkovať v priamom prenose rozhovor s fotografom z amerického Colorado V. Tomajkom. Vernisáž obohatilo vystúpenie hudobného zoskupenia Carpe diem z Nity. Ďakujeme všetkým za podporu a tešíme sa na stretnutia na ďalších podujatiach organizovaných FoTOP FOTOKLUBU Topoľčianky.

Ing. Radimír Siklienka, PhD.
predseda FoTOP FOTOKLUBU
Topoľčianky

Členovia FoTOP FOTOKLUBU Topoľčianky na vernisáži výstavy

Priateľská návšteva z Litoměřic

Písal sa rok 1974, kedy sme ako žiaci 8. ročníka prvýkrát navštívili našich nových kamarátov v družobnej škole v Litoměřiciach. Ubehlo 50 rokov a nik si veru vtedy nepomyslel, že toto priateľstvo vydrží taký dlhý čas. Dňa 23. mája 2024 sme sa opäť stretli v našich Topoľčiankach. Z celkového počtu 18 bývalých spolužiakov v triede ich prišlo k nám 11, čo nás veľmi potešilo. Počas štvordňového pobytu navštívili rôzne kultúrne a historické pamiatky nielen v našej obci, ale i v širokom okolí. Poznatky o Slovensku si dokonca overili v školskom kvíze,

ktorý pre nich pripravil pri návšteve základnej školy p. riaditeľ Mgr. Barát, za čo mu patrí veľká vďaka. Pri spoločných posedeniach sme spomínali na našu družbu, školské časy, časy mladosti, i na to, čo nám život všetkým priniesol. Slovenské a české piesne, ktoré sme si v príjemnej atmosfére spolu zaspievali, len potvrdili, že naše priateľstvo bude pokračovať ďalej. „Družobné“ stretnutie v nás všetkých zanechalo krásne spomienky a pri rozlúčke zazneli slová: „O rok dovidenia v Litoměřiciach.“

Mgr. Ľubica Pavková

Oslavy sv. Floriána v Topoľčiankach

Dňa 4. mája 2024 sa v našej obci konali oslavy sv. Floriána - patróna hasičov formou dňa otvorených dverí v čase od 14:00 hod do 17:00 hod. V rámci osláv bola sprístupnená hasičská zbrojnica, ktorú si mohla prísť pozrieť široká verejnosť. Oslavy začali o 14:00 hod vyhodnotením výtvarnej súťaže na tému „HASIČI OČAMI DETÍ“ vo vestibule obecného úradu. DHZ Topoľčianky v spolupráci s Komisiou kultúry, vzdelávania, mládeže a športu pri OZ Topoľčianky vyhodnotili výtvarnú súťaž v dvoch kategóriách. 1. kategória - 1. a 2. ročník a 2. kategória 3. a 4. ročník žiakov našej základnej školy, ktorých víťazné práce boli vystavené na tabuliach vo vestibule obecného úradu. Oslavy pokračovali o 15:00 hod slávnostným odhalením pamätnej tabule venovanej osobnostiam, ktoré sa významnou mierou podieľali na rozvoji dobrovoľného hasičstva v našej obci, za účasti starostu obce Topoľčianky Juraja Mesku a pozvaných hostí. Slávnostného odhalenia pamätnej tabule sa ujali potomkovia významných osobností. Za zakla-

dateľa dobrovoľného hasičského zboru grófa Štefana Kegleviča sa nezúčastnili potomkovia, ktorí žijú v Rakúsku. Za dlhoročného veliteľa zboru Jozefa Vodrážku bol prítomný jeho vnuk Ing. Radimír Siklienka, PhD. Za dlhoročného predsedu zboru Karola Kováča syn Július Kováč. Obaja menovaní slávnostne odhalili pamätnú tabuľu. Iste by sme našli veľa iných osobností, ktoré venovali dobrovoľne svoj osobný čas nášmu zboru, ako napríklad Pavel Mesko, starý otec nášho starostu obce, pani Anna Hőzlová, ktorá sa venovala výchove mládeže, členovia rodín Laktišových, Orolínových, Kováčových, Meskových, Bielikových a ďalší. Treba však podotknúť, že osobnosti umiestnené na pamätnej tabuli sa zaslúžili nie len o rozvoj dobrovoľného hasičstva na miestnej úrovni, ale aj na regionálnej, republikovej, či federatívnej. Preto si právom zaslúžia status uznania na spomínanej tabuli. Nikdy nezabudnime, milí občania, na odkaz našich predkov: „BOHU NA SLÁVU, BLÍŽNEMU NA POMOC“!

Mgr. Dušan Mihók

Z histórie našej farnosti a pútnického miesta

(pokračovanie zo strany 2.)

ak tento sviatok pripadol na pondelok-sobotu. A 16. júl 1686 bol utorok. No najdôležitejšou, aj keď nepriamou správou o prvej púti, je jedinečná kniha bratstva uchovávaná na miestnej fare. Bola venovaná Alžbetou Rákocziovou v roku 1687, prví členovia vstúpili do bratstva až v tomto roku. Ak chceme hovoriť o prvej výročnej púti, môžeme to datovať najskôr od tohto roku. Aj farnosť počíta púte od roku 1687, preto tohto roku máme 338-mu. **A čo by ste ešte vyzdvihli z našej cirkevnej histórie?**

Tých vecí je mnoho a sú krásne – obľúbenosť púti, umelecké diela vo farnosti, zachovanie originálu milostivého škapuliarskeho obrazu do dnešných čias, výborná organizovanosť cirkevného života, hudba vo farnosti,

atď., toto všetko môžu nájsť čitatelia v tejto knihe.

V podtexte publikácie máte odkaz na podobienstvo z evanjelia podľa Matúša o Nebeskom kráľovstve, ktoré je ukryté v poli. Aké posolstvo týmto citátom chcete čitateľovi odkázať?

Môže to mať viaceru významov. Farská pastorácia sa naozaj často podobá ťažkej práci na poli a duša človeka na poklad zakopaný v zemi. Ale poľom môžu byť aj samotné Topoľčianky, ktoré boli kedysi prevažne roľníckou obcou, pokladom viera obyvateľov. Toto podobienstvo by sme teda mohli interpretovať aj tak, že v Topoľčiankach bol poklad viery a staročetnej mariánskej škapuliarskej tradície bezpečne ukrytý v „poli“ a ochránený pred mnohými historickými ohrozeniami.

Redakcia Našich Topoľčianok

Takmer zabudnuté výročie

Poľovníctvo má v našom regióne veľmi bohatú históriu a má nielen dlhú tradíciu, ale aj veľkú kultúrnu hodnotu. Veď neustály styk s prírodou učí poľovníka nielen poznávať jej krásu, ale predurčuje ho najmä na jej ochranu.

V roku 1953 vzniklo v našom regióne Poľovnícke združenie SNP a pri jeho zrode stáli neskorší členovia výboru O. Hamara, F. Hružík, L. Rakovský, F. Opálený a Š. Belák. Pod týmto názvom fungovalo PZ až do roku 2004, kedy došlo k zlúčeniu troch PZ – Žikava, Lovce a Topoľčianky a vzniklo Poľovnícke združenie Breziny so sídlom v Topoľčiankach. A práve v minulom roku sme si pripomenuli 70 rokov od založenia pôvodného poľovní-

keho združenia. Dnes má združenie takmer 60 členov a 11 čakateľov do PZ, ktorí sa aktívne zapájajú do jeho činnosti. Okrem toho sem patria aj 4 čestní členovia – S. Belan st., J. Čančo, M. Harmady st. a K. Zovčín.

V súčasnosti je predsedom PZ Ing. M. Horný, PhD. a výbor tvorí ďalších 8 členov – JUDr. Ing. M. Harmady, J. Benč, Mgr. J. Bielik, R. Baláž, JUDr. H. Koprda, M. Šútor, P. Gálik a M. Horváth. Hlavnou činnosťou PZ je starostlivosť o zver, jej krmenie, ochrana atď. O náplni práce členov združenia, o činnosti združenia a o jeho poslaní sa môžete dočítať v budúcom čísle Našich Topoľčianok.

S.B.

Čestní členovia PZ Karol Zovčín a Samuel Belan

Výberové konania na riaditeľov MŠ a ZŠ v Topoľčiankach

Obec Topoľčianky v zmysle platných zákonov vyhlasovala výberové konanie na riaditeľov MŠ a ZŠ, nakoľko pre súčasných riaditeľov končilo funkčné obdobie.

Výberové konania sa uskutočnili v mesiacoch máj a jún s nasledovným výsledkom:

MŠ SNP 11, Topoľčianky – VK 6. mája 2024, vo funkcii pokračuje Mgr. Ľubica Pavková

MŠ Cintorínska 35, Topoľčianky – VK 7. mája 2024, vo funkcii pokračuje **Adriana Fialová**

ZŠ Litoměřická 32, Topoľčianky – VK 6. júna 2024, vo funkcii pokračuje **Mgr. Jozef Barát**.

Novomenovaným riaditeľom želáme veľa pracovných aj osobných úspechov.

Mgr. Anna Nociarová

Dotácia z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia v roku 2023

V roku 2023 získala Obecná knižnica Topoľčianky tak, ako aj v predchádzajúcich rokoch, finančné prostriedky z verejných zdrojov Fondu na podporu umenia v projekte Akvizícia knižničného fondu Obcejnej knižnice Topoľčianky no výške 1 400,- €. Spolufinancovanie projektu zo strany prijímateľa bolo realizované z rozpočtu obce vo výške 639,93 €. Celková suma vo výške 2 039,93 € bola použitá na nákup knižných titulov z každej oblasti literatúry pre všetky vekové kategórie čitateľov - deti predškolského veku, deti školského veku, študentov, dospelých i dôchodcov. Cieľom je oboznámiť čitateľov s domácou i zahraničnou literárnou tvorbou. Z poskytnutej sumy 2 039,93 € bolo zakúpených 161 knižných titulov.

Zároveň by sme chceli požiadať čitateľov, ktorí v tomto kalendárnom roku nenavštívili knižnicu a majú vypožičané knihy, aby ste tak urobili, lebo na knihy, ktoré máte doma vypožičané, čakajú iní čitatelia. Mnohokrát sú to jednotlivé diely z ucelených sérií beletrie, ktoré si bez chýbajúcich dielov nemôžu iní čitatelia dočítať. Veľmi radi Vás v knižnici privítame a ponúkneme Vám na zapožičanie ďalšie knihy z políc našej obecnej knižnice. Ďakujeme za porozumenie.

Lesnícke dni v Topoľčiankach

V utorok 23. apríla 2024 sa v krásnom prostredí topoľčianskeho parku konali druhé regionálne lesnícke dni. Lesní pedagógovia v spolupráci so Štátnou ochranou prírody, Strednou lesníckou školou z Banskej Štiavnice, policajným zborom a hasičmi vytvorili pre deti desať zaujímavých stanovišť, kde sa mohli deti dozvedieť zaujímavosti o lesníctve, poľovníctve, včelárstve, sokoliarstve a ochrane prírody.

Lesníckych dní sa tento rok aj napriek chladnejšiemu počasiu zúčastnilo bezmála 800 detí z materských a základných škôl z Topoľčianok, Zlatých Moraviec, mnohých okolitých obcí, ale aj zo vzdialenejších miest ako napríklad z Partizánskeho, Žarnovice, či zo Žiaru nad Hronom.

Program sa začal zaujímavým a dynamickým predstavením šikovnosti Jazdnej polície, kde policajti predviedli poslušnosť policajných koní, ktoré využívajú pri rôznych športových a protestných akciách, a tak na lúke pred zámkom nechýbal ani dym, oheň či buchot bubnov. Lesní pedagógovia tiež predviedli svojich poslušných pomocníkov – poľovné psy, od ktorých sa deťom veľmi nechcelo odísť. Veľkej obľube sa tešili aj openení zverenci sokoliarov zo Strednej lesníckej školy z Banskej Štiavnice.

Malých aj väčších žiakov veľmi zaujalo policajné auto, do ktorého

chceli všetci nasadať a zapínať húkačky. Mali množstvo zvedavých otázok na pani policajtky, ktoré sa im snažili na ne odpovedať.

Lákadlom bolo aj hasičské auto, kde si deti mohli obzrieť jeho vybavenie, hasičské oblečenia na rôzne zásahy a menším žiakom sa veľmi páčilo hasenie terčíkov v tvare plamienkov.

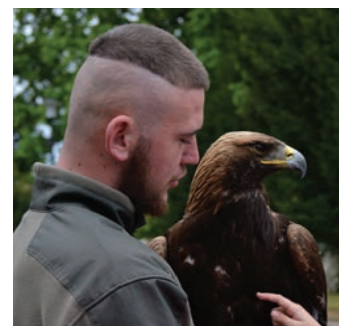
Novinkou bol tento rok interaktívny voz Štátnej ochrany prírody plný edukačných pomôcok o zvieratách, rastlinách či hubách, a tak si malí aj väčší mohli preveriť svoje vedomosti o prírode.

Na viacerých stanovištiach si deti vďaka lesným pedagógom mohli precvičiť svoje zmysly a hravou formou získať vedomosti o pestovaní lesa, ťažbe dreva, poľovníctve či včelárstve.

Dôkazom, že to aj tento rok lesní pedagógovia zobrali za správny koniec, bol všadeprítomný detský smiech, radosť v očiach detí, poďakovania od učiteľov aj pozitívne ohlasy prichádzajúce v nasledujúcich dňoch.

Lesu zďak!

Ing. Katarína Garajová

O Ranžírungu 2024

Dňa 5. mája sa konal už 9. ročník kultúrneho podujatia Ranžírung. Ide o tradíciu, ktorá má pôvod v minulosti, kedy sa na jar z Oranžérie vynášali von teplomilné rastliny.

Podujatie sa počas prvých 7 ročníkov konalo na spoločenskej ploche medzi zámkom Topoľčianky a bývalou kolkárňou. V minulom roku sme sa rozhodli, že v rámci Ranžírungu budeme predstavovať jednotlivé časti parku, lokality, ktoré budú vhodné na takéto podujatie. Prvou

našou zastávkou bola teda už vlni Oranžéria. Tohto roku sme sa rozhodli usporiadať túto slávnosť pred Poľovníckym zámkom. Poľovnícky zámok je síce stavba, ktorá je nám všetkým dobre známa, ale môžeme povedať, že skôr "zvonka". Preto sme sa rozhodli zaradiť so súhlasom OZ Tribeč, LESY SR š.p. do programu aj možnosť prehliadky jeho interiéru, čo sa stretlo naozaj s veľkým záujmom. Poľovnícky zámok dal postaviť rakúsky arcivojvoda Jozef August Habsburg podľa plánov architekta Kálmána Gerstera. Stavba bola dokončená v roku 1910. Zámok slúžil arcivojvodovi na oddych a ako vášnivý poľovník urobil z neho klenotnicu svojich loveckých trofejí.

A práve k rodu Habsbursko-lotrinskému patrili aj obe šľachticné, ktoré sme v rámci Ranžírungu predstavili. Prvá z nich – arcivojvodkyňa Mária Terézia z Braganzy (1855-1944), rodená portugalská princezná, sa do tejto rodiny začlenila sobášom s bratom cisára Františka Jozefa I. arcivojvodom Karolom Ľudovítom, ktorý panstvo Topoľčianky vlastnil medzi rokmi 1890-1896. Arcivojvodkyňa Mária Terézia s manželom si Topoľ-

čianky obľúbili a pomerne často ich navštevovali.

Druhou osobnosťou, ktorú sme účastníkom podujatia predstavili, bola arcivojvodkyňa Gizela (1856-1932). Gizela bola staršia z dvoch dcér cisára Františka Jozefa I. a cisárovnej Sisi, ktoré sa dožili dospelosti. V roku 1873 sa vydala za bavorského princa Leopolda a žila v Bavorsku. Aj ona navštevovala Topoľčianky, keď panstvo medzi rokmi 1897-1919 vlastnil jej zať, už spomínaný arcivojvoda Jozef August Habsburg s manželkou - Gizelinou dcérou Augustou.

No a k podujatiu Ranžírung patria neodmysliteľne aj hudobné pásmo - tradične Folklórna skupina Topoľnica a ako hostia tento-

krát súbor Inovec a Festivum corini, reprezentačný súbor hráčov na lesné rohy.

Nechýbali predstavenia detí z materskej školy a Základnej školy v Topoľčiankach. Nezabudli sme odmeniť víťazov výtvarnej súťaže „PARK OČAMI DETÍ“ a oceniť pani Irenku Drahošovou, členku občianskeho združenia za dlhoročnú prácu pri záchrane parku. Aj tento rok, ako v minulosti, ešte pred samotným Ranžírungom sme sa poďakovali sv. Jánovi Nepomuckého pri jeho soche stojacej na začiatku parku.

Ďakujeme za spoluprácu obci Topoľčianky, OZ Tribeč a ostatným sponzorom.

OZ PARK Topoľčianky

Beseda v ZŠ Topoľčianky s pánom Jurajom Penciakom

V piatok 24.5. 2024 sa uskutočnila v našej škole zaujímavá beseda s pánom Jurajom Penciakom /nar. v Trstenej/, ktorý pochádza z Považskej Bystrice, ale už nejaký čas žije u nás v Topoľčiankach. Povoláním je chemický inžinier, a ako nám prezradil na besede – keby mu niekto vo veku našich poslucháčov bol vtedy povedal, že bude pracovať pre americkú firmu a stráví taký dlhý čas vo svete, neveril by mu. Sen sa však stal skutočnosťou a pán Penciak začal pracovať pre americkú chemicko-inžiniersku firmu, vďaka ktorej žil neuvěřiteľných 21 rokov v USA, 4 roky v Brazílii a 2 roky v Južnej Kórei. Frázu „koľko rečí ovládaš, toľkokrát si človekom“ určite všetci dobre poznáme a pri pánovi Jurajovi to platí 7-násobne. Hovorí totiž siedmimi jazykmi! Možno ho preto neskromne považovať za polyglota, ktorý sa naučil v Brazílii, obklopený Amazonským pralesom, aj lokálne indiánske jazyky. Nečudo, veď sa stretával a žil s viacerými kultúrami tohto kontinentu, prispôbil sa rytmu života domácieho, splynul s nimi a na otázku, čo bolo pre neho najviac inšpiratívne odpovedal: „Ih prirodzený rešpekt k prírode.“

Na besede nám ukázal, porozprával a predstavil výber z jeho bohatej fotodokumentácie, zážitkov a skúseností, ktorých bolo za tie roky neúrekom! My sme mu za to veľmi vďační, nakoľko väčšina z nás má možnosť vidieť exotické zvieratá len v zoo a „iné kultúry“ spoznávať len prostredníctvom dokumentov v televízii. Pán Juraj nám priblížil život v ich blízkosti a trpezlivo odpovedal na zvedavé otázky nielen detí, ale

aj nás - učiteľov. Pán Penciak je momentálne na predčasnom dôchodku a venuje sa propagácii kultúr amazonských Indiánov a amazonským liečivým rastlinám. Týmto mu ďakujeme za podnetnú besedu a prajeme mu veľa zdravia v živote, nápadov a síl pri cestovaní, či pri vykonávaní jeho odvážnych plánov. **Mgr. Miroslava Kurkinová, ZŠ Topoľčianky**

Nový športový klub v našej obci

Šípky sú dynamicky sa rozvíjajúci šport, ktorého popularita nielen vo svete, ale aj u nás neustále rastie. Nadšenci pre tento druh športu žijú aj v našej obci. Začiatkom tohto roka sme sa rozhodli založiť nový športový klub pod názvom Darts Club Topoľčianky. Vznik šípkarského klubu sa datuje k 30.1.2024, kedy prípravný výbor v zložení František Belica, Andrej Šabo a Martin Klikač zvolal ustanovujúcu členskú schôdzu. Prvými členmi a iniciátormi boli hráči z Topoľčianok, ktorí pôsobili v Šípkarском klube Zlaté Moravce v spolupráci s domácimi šípkarimi. Treba oceniť, že s premenou posilňovne na šípkarický klub na štadióne Tatran Topoľčianky si členovia poradili vo veľmi krátkom čase jedného mesiaca a ich úsilie bolo pretavené do pekných priestorov pre šípkarov. Na brigádach sa zúčastnilo 18 členov, ktorí odpracovali 340 brigádnických hodín. Poďakovanie pri vzniku patrí Obecnému úradu v Topoľčiankach

za poskytnutie priestorov a výkonnému riaditeľovi športového areálu Tatran Topoľčianky Ľubošovi Chrenovi, ktorý tento projekt od začiatku podporoval.

V súčasnosti hrajeme pravidelné turnaje v kategóriách – Steelová open liga, Ženská steelová liga, Steelová liga U18. Počas ligovej prestávky v júli a auguste pripravujeme Letnú ligu, ktorá bude mať 9 kôl s rôznymi zábavnými hernými formátmi.

Medzi ciele, ktoré sme si určili do nového ročníka, ktorý začína v septembri, patrí rozšírenie priestorov klubu, rozšírenie o sekciu softových šípok (elektronické terče), rozdelenie súťaže na 1. a 2. ligu, založenie reprezentačného družstva a akadémie U15. Medzi ďalšie úlohy, ktoré sme si zadali, patrí zahájiť v septembri nový ročník zorganizovaním darovania krvi v klube. Priestory športového areálu Tatran Topoľčianky ponúkajú komplexné služby - ubytovanie, catering, športové vyžitie. Naš

klub má v súčinnosti s Tatrantom zámer prispieť organizovaním turnajov pre záujemcov z oblasti cestovného ruchu, pre klientov miestnych ubytovateľov, zamestnancov miestnych podnikateľov a iných. Príkladom je aj zorganizovanie šípkarského turnaja pre miestny klub dôchodcov počas ich športového dňa tráveného v areáli Tatranu. Turnaja v našom klube sa zúčastnil úctyhodný počet 39 seniorov a my sme radi, že sme mohli prispieť k ich športovému vyžitiu.

Šípkarický šport je všeobecne vhodný pre každého a začať s ním a byť úspešný môže človek v každom veku. Je nenáročný na priestor a vybavenie, plnohodnotný tréning je možný v každom čase a v pohodlí domova, spája rodiny a priateľov, je to nekontaktný a džentlmský šport, tiež je vhodný ako doplnkový šport pre iné fyzické športové odvetvia. Táto

hra môže byť veľkým prínosom aj pre deti, ktoré si pri tomto športe rozvíjajú koncentráciu, trpezlivosť, matematické schopnosti a jemnú motoriku, prispievajú k socializácii, k uvoľneniu napätia zo školy, stresu, sú výborným spôsobom psychohygieny a najmä zmysluplným vyplnením voľného času. Príkladom je aj náš úspešný junior František Belica, ktorý má okrem iných úspechov aj titul vicemajstra Slovenska, je celkovým víťazom sezónneho rebríčka 2022/2023 TOP SLOVAKIA DART CUP Juniori, na Majstrovstvách Slovenska do 23 rokov získal 4. miesto, je súčasťou reprezentačného výberu Slovenska kategórie U18 a v súčasnosti sa pripravuje na Majstrovstvá Európy, ktoré sa konajú v júni v španielskom meste Benidorm. Držíme palce!

www.dctopolcianky.sk
František Belica,
predseda Darts Club Topoľčianky

Kurikulárna reforma od septembra v našej škole

(pokračovanie zo str. 4.)

Aplikovať zmeny v praxi nie je jednoduché, preto nás teší podpora zo strany NIVAM a RCPU, ale aj výmena skúseností medzi školami, ktoré sa rozhodli už vstúpiť do postupného zavádzania ŠVP v tomto školskom roku - ZŠ Skýcov.

Naši učitelia sa neustále vzdelávajú a rozvíjajú svoje kompetencie vo všetkých oblastiach a následne svoje poznatky využívajú pri zavádzaní nových foriem a metód vyučovania. Od marca sa štyri pani učiteľky z našej školy vzdelávajú pre potreby novej reformy. Máme zavedenú funkciu supervízora, ktorý koordinuje vzdelávanie učiteľiek. Naša škola

je škola vidiecko-rodinného typu, čo je ideálna možnosť prispôbiť vzdelávanie reálnym potrebám a možnostiam školy vo vzťahu ku konkrétnym žiakom. Zažiť úspech, viac prežívať ako memorovať, spoznávať ľudské hodnoty, empatiu, pokoru, samozrejme, že memorovaniu a cibreniu pamäte sa na niektorých predmetoch nevyhne.

Nebojíme sa robiť chyby a nie sú nám cudzie ani zmeny, ak prispejú k lepšiemu fungovaniu školstva. Veríme, že nová kurikulárna zmena bude prínosom pre školstvo 21. storočia

Mgr. Jozef Barát, riaditeľ ZŠ

TOPOLČIANKY

ŠPORTOVÝ KLUB

10 rokov činnosti ŠK Topolčianky

Dvadsaťateho januára 2024 sme na štvrtom ročníku cyklovečierka Športového klubu Topolčianky bilancovali desať rokov našej činnosti.

Klub ako občianske združenie bol založený 11. 3. 2014 na podnet Martina Laktiša a zopár športových nadšencov. Základná myšlienka spočívala vo vytvorení vhodných podmienok na tréning cyklistiky detí a mládeže so zameraním na horskú cyklistiku s cieľom aktívnej účasti na pretekoch Slovenského pohára v XCO, cyklokrose a XC maratónoch. Dnes už veľkú časť súťažného kalendára tvoria aj preteky v cestnej cyklistike a nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

V Topolčiankach postupne vyrástol pump – track, cyklokrosový okruh a na zimnú prípravu sme upravili telocvičňu v areáli Tatranu na tréningovú halu pre cyklistov, ktorá je využívaná nielen naším klubom, ale v rámci zimnej prípravy tam chodí každoročne mládežnícka reprezentácia v horskej cyklistike a iné kluby zo Slovenska.

V roku 2019 boli pričlenení mladí cyklisti z cyklistického klubu MCK Nitra do nášho klubu a vytvorili sme dva tréningové oddiely, jeden v Topolčiankach a druhý v Nitre. Rozšírili sme svoju pôsobnosť na regionálnu úroveň, čím poskytujeme možnosť viacerým deťom venovať sa cyklistike na súťažnej úrovni.

Od školského roku 2024/25 začíname spolupracovať so športovým gymnáziom v Nitre, čo poskytne možnosť úspešným juniorom a junior-kám pokračovať v plnohodnotnej tréningovej príprave a priestor na absolvovanie náročných pretekových kalendárov.

Súčasťou aktivít klubu sa stalo aj pravidelné organizovanie pretekov Slovenského pohára v XCO (horskej cyklistike), kde na Drozdove od roku 2015 každý rok súťažajú pretekári zo Slovenska a zahraničia. Na cyklokrosovom okruhu v Topolčiankach od roku 2018 organizujeme Grand Prix Topolčianky (cyklokrosové preteky) s medzinárodnou účasťou. Tradíciu v cyklistickom kalendári má aj maratón v horskej cyklistike. Môžeme sa pochváliť aj spoluorganizovaním niekoľkých ročníkov Detskej Tour Petra Sagana. Tak isto už piaty rok organizujeme v športovom areáli Tatranu v Topolčiankach cez prázdniny denný cyklo - kemp pre najmenších, nielen členov nášho klubu, ale aj iné deti.

Prehľad počasia január – máj 2024

Priemerná teplota v období január až máj 2024 je 9,8°C, čo je v porovnaní s minulým rokom o 2,4 °C viac. Zrážok bolo za toto obdobie nameraných 245 mm, čo je o 7 mm menej ako vlni za rovnaké obdobie.

I. Kíbbik

Obdobie	Teplota vzduchu [°C]			Zrážky [mm]	Atmosferický tlak [hPa]	
	priemer	min.	max.		priemer	min.
01/2024	0,9	-9,5	9,8	50,0	981,0	1027,8
02/2024	8,1	-0,9	16,3	47,8	992,9	1019,0
03/2024	9,1	-3,5	23,3	29,7	981,0	1011,9
04/2024	12,8	-1,0	27,7	57,7	985,8	1024,0
05/2024	18,2	7,7	33,3	59,9	998,0	1014,9

Kombinácia týchto aktivít viedla k prvým úspechom a v roku 2019 sme mali prvého majstra SR v XCO a ako klub sme boli zaradení medzi Centrá Talentovanej Mládeže v cyklistike pri Slovenskom Zväze Cyklistiky. V súčasnosti sa vieme pochváliť aj tým, že naši zverenci sa dostávajú do výberu slovenskej reprezentácie.

Poslaním klubu je tak isto sprístupniť cyklistiku nielen deťom, ale tak isto aj ich rodičom, ktorí pomáhajú zabezpečovať chod klubu, a preto aktívnou výsťou sú aj naši cyklo-turisti, ktorí pravidelne organizujú cyklistické výjazdy našich členov a ich rodinných príslušníkov v okolí Topolčianok, ale aj po Slovensku a v Čechách.

K dnešnému dňu, čiže za 10 rokov z nášho klubu vznikol klub, ktorý má v cyklistickom svete na Slovensku, ale aj v Čechách patričné miesto. Vychovali sme už niekoľko majstrov Slovenska v horskej, cestnej cyklistike a cyklokrose. Dokonca v sezóne 2023/2024 sme vybojovali prvé miesto v hodnotení úspešnosti klubov za odvetvie cyklokros.

Cyklistika je šport krásny, ale veľmi náročný po každej stránke. Preto by sme sa chceli poďakovať všetkým dobrovoľníkom, sponzorom, rodičom a všetkým nadšencom, bez ktorých by sme nesišli na najvyššie méty. Cyklistom prajeme veľa šťastných kilometrov a veľa radosti z dosiahnutých úspechov.

Jana Stanová a Milan Húsenica

Nabliadli sme do matriky

november 2023 - máj 2024

Narodili sa:

Viliam Bielik, rodičia Katarína Bieliková a Tomáš Bielik, Lipová
Maksim Ožvalda, rodičia Natka Ožvaldová a Ján Ožvalda, Hlavná
Lucas Bielik, rodičia Dominika Bieliková a Anton Koszorú, Holešovská
Sara Siklienková, rodičia Jana Baranová a Erik Siklienka, Pod Hájom
Tamara Hrnková, rodičia Ing. Barbora Kováčová a Ing. Martin Hrnka, Litoměřická
Eliška Kemenceiová, rodičia Ing. Miriama Kemenceiová a Pavol Kemencei, Hostianska
Amélia Danková, rodičia Bc. Dominika Danková a Matúš Danko, Cintorínska
Matúš Chren, rodičia Ing. Ivana Chrenová a Marek Chren, Žitavanská
 Gratulujeme k narodeniu dieťatka.

Sobáš uzatvorili:

Ján Ožvalda a Natka Chipev, 17.11.2023 v Obyciach
Mgr. Stanislav Hutňan a Mgr. Jana Krajčová, 4.5.2024 v Topolčiankach
 Gratulujeme novomanželom.

Opustili nás:

Mária Hasprová, Moravecká ulica, zomrela 3.12.2023, **Miroslav Bődör**, Hlavná ulica, zomrel 5.12.2023, **Štefan Mesko**, Ulica Pod Hájom, zomrel 18.12.2023
Pavel Haspra, Partizánska ulica, zomrel 28.12.2023, **Milan Adamec**, Pažižská ulica, zomrel 2.1.2024, **Ernest Orolín**, Hlavná ulica, zomrel 12.1.2024, **Branislav Farkaš**, Hlavná ulica, zomrel 17.1.2024, **Eva Grossmanová**, Moravecká ulica, zomrela 17.1.2024, **Lubor Paulen**, Litoměřická ulica, zomrel 27.1.2024, **Soňa Hambálek**, Litoměřická ulica, zomrela 28.1.2024, **Matilda Heleninová**, Hlavná ulica, zomrela 9.2.2024, **Sárka Chladná**, Ulica SNP, zomrela 14.2.2024, **Emília Kéryová**, Ulica SNP, zomrela 15.2.2024, **Ing. Daniel Bielik**, Lipová ulica, zomrel 21.2.2024, **Anna Bieliková**, Litoměřická ulica, zomrela 22.2.2024, **Helena Pechová**, Železničná ulica, zomrela 7.4.2024, **Terézia Hasprová**, Hlavná ulica, zomrela 15.4.2024, **Mária Páleníková**, Víglašská ulica, zomrela 7.5.2024, **Jozef Fáber**, Záhradnícka ulica, zomrel 28.5.2024
 Vyjadrujeme úprimnú sústrasť.